

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE НАША ПРИЧА РЕПУБЛИКА СРПСКА

Број: 03-07-6-699/23
Сарајево, 12.02.2025. године

С А Д Р Ж А Ј

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	4
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	9

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Наша прича Република Српска за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину утврђено је да је политичка странка Наша прича Република Српска прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 12. став (1), (3), (4) и (5) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Наша прича Република Српска за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, политичка странка Наша прича Република Српска се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	300,00	0,77
2.	Прилози физичких лица (3-а)	26.300,00	67,30
3.	Прилози правних лица (3-б)	500,00	1,28
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0.00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0.00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	11.186,71	28,63
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	38.286,71	97,97
II	Остали приходи и друго	793,39	2,03
	Извори финансирања (I+II)	39.080,10	100,00

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, странка је исказала расходе у укупном износу од 37.642,37 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Наша прича Република Српска. Скраћени назив странке је НПРС.

Политичка странка је дана 12.02.2018. године, Рјешењем број: РП-2/18 уписана у регистар политичких организација код Основног суда у Бања Луци под називом Пензионерска демократска странка са сједиштем у Бања Луци, улица Грчка бр. 19. Рјешењем број: РП-2/18 од 04.10.2021. године уписана је промјена овлаштеносног лица за заступање и представљање. Рјешењем број: РП-2/18 од 21.04.2022. године уписана је промјена назива политичке странке, па је њен нови назив Наша прича Република Српска.

Рјешењем Основног суда у Бања Луци, број: Рп-2/18 од 07.12.2023. године уписана је промјена сједишта политичке странке, па је њено ново сједиште у улици Франца Шуберта бб Бања Лука.

Лица овлаштена за заступање странке у 2022. години су: Зоран Калинић, предсједник и Бошко Бањац, први подпредсједник странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2022. годину је Воислав Бургић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, организациону структуру политичке странке Наша прича Република Српска чине:

- Главни одбор странке Бања Лука,
- два градска одбора - Бања Лука и Бијељина
- девет општинских одбора.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај политичке странке Наша прича Република Српска за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведеног закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја политичке странке Наша прича Република Српска обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

Обим прегледа је ограничен јер политичка странка није доставила пословне књиге и додатну финансијску документацију.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед и контролу финансијског извјештаја политичке странке за 2018. и 2020. годину. Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, издат је извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама странци: да сваке године доноси програм утрошка средстава и да финансијска средства троши у складу са програмом утрошка средстава, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ доставља на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да доставља додатну документацију.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да политичка странка Наша прича Република Српска није испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Политичка странка Наша прича Република Српска је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину политичка странка је исказала остварене трошкове у износу од 37.642,37 КМ.

Финансијским планом расхода за 2022. годину политичка странка је предвидјела расходе у износу од 45.150,00 КМ.

Увидом у структуру планираних расхода, те њиховом упоредбом са оствареним трошковима, утврђено је да је политичка странка Наша прича Република Српска остварила трошкове у износу од 18.469,80 КМ мимо програма утрошка средстава.

Политичка странка је остварила трошкове таксе у износу од 18.250,00 КМ које није предвидјела својим финансијским планом, односно програмом утрошка средстава.

Трошкове платног промета странка је предвидјела у износу од 120,00 КМ, а према изводима са трансакцијских рачуна, остварила их је у износу од 339,00 КМ, чиме је прекорачила план за 219,80 КМ.

Утрошком средстава мимо финансијског плана, односно програма утрошка, политичка странка Наша прича Република Српска је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

б) Политичка странка је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Политичка странка Наша прича Република Српска није у годишњем финансијском извјештају пријавила неновчану донацију Савеза инвалида рада Града Бања Лука, коју је остварила кориштењем пословног простора без плаћања закупнине.

Странка је у финансијском извјештају исказала трошкове електричне енергије у износу од 320,00 КМ, што потврђује чињеницу да је користила пословни простор.

Увидом у изводе са трансакцијског рачуна, утврђено је да је политичка странка Наша прича Република Српска сваки мјесец исплаћивала износ од 20,00 КМ Савезу инвалида рада Града Бања Лука, за утрошену електричну енергију.

- (2) У финансијском извјештају политичка странка је на обрасцу 3-а (*прилози физичких лица*) пријавила новчане прилоге девет физичких лица у укупном износу од 26.300,00 КМ и обрасу 3-б (*прилози правних лица*) новчани прилог у износу од 500,00 КМ. На наведеним обрасцима политичка странка није навела број потврде из члана 6. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, што упућује на чињеницу да донаторима није издала потврде о пријему прилога, односно донација.

У складу са одредбама из члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака, политичка странка је била обавезна сваком донатору издати потврду о пријему прилога, односно донације.

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

Непријављивањем неновчане донације и неиздавањем потврда о примљеним прилозима политичка странка Наша прича Република Српска је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

с) Политичка странка је прекршила одредбе члана 12. став (1), (3), (4) и (5) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да политичка странка Наша прича Република Српска није успоставила потпуне и тачне евиденције о својим приходима и расходима, годишњи финансијски извјештај није поднијела на начин утврђен Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник) и на захтјев Централне изборне комисије БиХ није доставила додатну финансијску документацију.

- (1) Политичка странка Наша прича Република Српска је годишњи финансијски извјештај Централној изборној комисији БиХ поднијела након законом прописаног рока, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 3. став (1) Правилника.

Иако је законом прописани рок за подношење годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину био до 31.03.2023. године, политичка странка Наша прича Република Српска је путем апликације ФИ ЦИК БИХ извјештај поднијела 09.04.2023. године а у чврстој копији Централној изборној комисији БиХ извјештај је доставила 22.05.2023. године.

- (2) Странка није доставила образац 1. финансијског извјештаја (*општи подаци о политичкој странци*) и годишњи обрачун (Завршни рачун за 2022. годину), овјерен од стране надлежне институције (АПИФ - Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге), чиме је прекршила одредбе члана 4. Правилника.

- (3) Политичка странка у финансијском извјештају није пријавила приходе у складу са одредбама члана 14. и члана 18. Правилника.

- Странка је остварила неновчану донацију кориштењем пословног простора без накнаде, као што је наведено у налазиу под б), коју није пријавила у финансијском извјештају, чиме је прекршила одредбе члана 18. Правилника.
- Новчане прилоге два физичка лица, прилог Славка Јотановића у износу од 500,00 КМ и прилог Јеленка Лолића у износу од 1.500,00 КМ, странка је у финансијском извјештају пријавила као прилоге Луке Јовановића.

- (4) У обрасцима 3-а и 3-б финансијског извјештаја политичка странка није навела број потврде о примљеним донацијама чиме је прекршила одредбе члана 6., члана 14. и члана 15 Правилника.

- (5) Странка није успоставила адекватне и благовремене евиденције о трошковима изборне кампање и није извршила правилну класификацију режијско-административних трошкова, чиме је прекршила одредбе члана 22. и члана 23. Правилника и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

- У постизборном финансијском извјештају, који је Централној изборној комисији БиХ поднијела 30.11.2022. године, политичка странка је пријавила трошкове изборне кампање у износу од 23.771,54 КМ. У структури ових трошкова странка је исказала: трошкове штампања плаката и плакатирања у износу од 1.755,00 КМ, трошкове

оглашавања у штампаним и електронским медијима у износу од 16.511,04 KM, трошкове штампања, умножавања и слања предизборног материјала бирачима у износу од 4.500,00 KM и остале трошкове пропаганде у износу од 1.005,50 KM.

У годишњем финансијском извјештају трошкове изборне кампање странка је пријавила у износу од 16.135,53 KM, које чине: трошкови штампања плаката и плакатирања у износу од 6.324,50 KM и трошкови оглашавања у штампаним и електронским медијима у износу од 9.811,03 KM.

Увидом у изводе са трансакцијских рачуна политичке странке, утврђене су исплате добављачима у износу од 17.854,04 KM за промотивни материјал и услуге оглашавања у вријеме изборне кампање за Опште изборе 2022. године. За трошкове штампање плаката и плакатирања исплаћена су средства у износу од 7.893,00 KM, за оглашавање политичке странке у штампаним и електронским медијима исплаћена су средства у износу од 9.811,03 KM и за закуп сале исплаћена су средства у износу од 150,00 KM.

- Трошак закупнине кино сале Општине Челић у сврху изборне кампање, у износу од 150,00 KM и трошкове штампање плаката и плакатирања у износу од 1.568,50 KM, странка је у извјештају исказала на режијско-административним трошковима као осталу закупнину у износу од 150,00 KM и остале нематеријалне тошкове у износу од 1.568,50 KM.

- (6) Трошкове изборне кампање, у износу од 585,00 KM, странка је платила са главног рачуна, док је трошкове телефона, у износу од 77.70 KM, платила са посебног рачуна за финансирање изборне кампање.

У складу са одредбама из члана 2. став (4) и (5) Упутства о поступку отварања и кориштења посебног рачуна за финансирање трошкова изборне кампање („Службени хгласник БиХ“, бој: 5/22), средства која политичка странка која учествује на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима намјерава утрошити за изборну кампању морају бити унапријед уплаћена на посебан рачун за финансирање изборне кампање. Средства са тог рачуна не смију се користити у било коју другу сврху, осим подмирење трошкова изборне кампање.

d) Политичка странка је прекршила одредбе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

Централна изборна комисија БиХ је, у складу са чланом 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака, чланом 3. став (2) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 7. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака, актом број: 03-07-6-699-2/23 од 05.10.2023. године од политичке странке Наша прича Република Српска затражила да у сврху прегледа и контроле њених финансијских извјештаја за 2022. годину достави: документацију о кориштењу пословног простора, бруто биланс политичке странке на дан 31.12.2022. године, главну књигу политичке странке, са аналитичким евиденцијама у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године, копију извода са трансакцијског рачуна, број: 5620998145037047 и 56209981723948302 у периоду од 01.01.2022. године до 31.12.2022. године, копију потврда о примљеним донацијама и копију рачуна или друге документације на основу које је у финансијском извјештају исказала трошкове штампања плаката и другог предизборног материјала и трошкове оглашавања у медијима.

Политичка странка није поступила по захтјеву Централне изборне комисије БиХ, односно није доставила тражену финансијску документацију, па јој је дана 28.05.2024. године упућена ургенција са истим садржајем.

Странка, ни након ургенције није доставила тражену финансијску документацију, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

Преглед и контрола финансирања политичке странке Наша прича Република Српска и трошкова изборне кампање извршена је на основу ревизијских доказа прибављених из екстерних извора, Извјештаја о рачунима пословних субјекта из Регистра Централне банке БиХ и извода са трансакцијских рачуна прибављених од пословне банке политичке странке у складу са одредбама члана 15.6 став (2) Изборног закона Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24).

С обзиром да политичка странка Наша прича Република Српска није доставила пословне књиге и другу тражену финансијску документацију, није утврђено да ли је остварила и друге приходе и расходе, осим оних које је пријавила у финансијском извјештају, као и прихода и расхода који су утврђени на основу извода са трансакцијских рачуна политичке странке.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ² по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ политичка странка Наша прича Република Српска је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могла потрошити средства у износу од 755.593,20 КМ. Политичка странка је у годишњем финансијском извјештају пријавила трошкове изборне кампање у износу од 16.135,53 КМ.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се политичкој странциа Наша прича Република Српска да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- ***да финансијска средства троши у складу са програмом утрошка средстава,***
- ***да пријављује све прилоге, без обзира на који начин их остварује,***
- ***да издаје потврде о примљеним прилозима,***
- ***да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима и да успостави потпуне и адекватне евиденције о приходима и расходима,***

² Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

- *да са намјенског рачуна за финансирање трошкова изборне кампање плаћа искључиво трошкове изборне кампање, као и да трошкове изборне кампање не плаћа са других рачуна,*
- *да финансијске извјештаје Централној изборној комисији БиХ подноси у законом утврђеном року и да их попуњава у складу са подзаконским актима Централне изборне комисије БиХ и*
- *да на захтјев Централне изборне комисије БиХ доставља додатну документацију.*

КОМЕНТАР

Политичка странка се није очитовала на налазе ревизије наведене у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Помоћник ревизора

Драгомир Елез

Шеф Службе за ревизију, ревизор

Мр.сц. Хасида Гушић